

Posudek školitele na diplomovou práci Radima Kuby „Vliv rodinných konstelací na vzdělání s ohledem na věkové odstupy a pohlaví sourozenců“

Diplomová práce kolegy Radima Kuby má všechny předepsané části a náležitosti, které by měly magisterské práce mít, a které na tomto místě kvůli úspoře toneru nebudu vyjmenovávat. Není nejtěplejší (146 stran bez příloh), přesto bych rád zdůraznil, že do ní autor na mé naléhání zahrnul jen menší část z jediné z několika studií, které během svého působení stihnul dokončit. Mimo práce na vlastní diplomce se přitom velmi intenzivně a efektivně zapojoval i do dalších činností naší laboratoře, o zapojení do výuky ani nemluvě.

Diplomová práce je napsaná přehledně, data jsou vyhodnocena odpovídajícími statistickými technikami, a výsledky jsou prezentovány vhodnou formou. V teoretickém úvodu i v částech věnovaných interpretaci výsledků Radim Kuba prokázal, že se velmi dobře orientuje v dané problematice a že dokáže kriticky a zároveň tvůrčím způsobem přistupovat k publikovaným poznatkům.

Práce má částečně konfirmační charakter, tj. testuje předem položenou hypotézu, že mezi studenty elitní školy je větší zastoupení prvorozených osob, než je tomu v běžné populaci. Zároveň testuje hypotézu, že v důsledku zvyšování počtu studentů přijímaných do jednotlivých ročníků se výběrovost školy snižuje a zastoupení prvorozených klesá. Obě tyto hypotézy Radim Kuba potvrdil. Práce má však zároveň z velké části explorační charakter. V této části diplomant testoval ex post velké množství dílčích hypotéz a objevil tak mnoho zajímavých jevů, jejichž existenci bude ještě třeba následně ověřit na nových nezávislých datech. Je asi vhodné podotknout, že tato data již máme z velké části k dispozici.

Za největší odborný přínos diplomové práce považuji objev strmé a přitom nemonotónní závislosti mezi věkovým rozdílem mezi sourozenci a silou efektu rodinné konstelace na psychiku jedince. Zatímco původní práce ukazovaly, že při delším věkovém odstupu než 4 roky se chovají druhorození sourozenci jako tzv. pseudoprvozenec, Radim Kuba pomocí své originální metody zpracování dat ukázal, že tomu tak není, že některé efekty se projevují i při delších časových odstupech; v některých případech se však mění směr efektu. Také ukázal, že zdaleka nejsilnější jsou efekty rodinné konstelace při nejkratších věkových odstupech.

Student po celou dobu pracoval nesmírně iniciativně a samostatně. Rovněž do vlastního sepisování práce nebylo třeba (a z technických důvodů ani nebylo možno) příliš zasahovat. Navrhují, aby byla diplomová práce hodnocena stupněm výborně.

V Praze, 29.5. 2015

Prof. RNDr. Jaroslav Flegr, CSc.